Úradný vestník
Európskej únie

SK
Séria C

C/2025/640

10.2.2025

ODPORÚČANIE RADY,

z 21. januára 2025,

ktorým sa schvaľuje národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán Slovinska

(C/2025/640)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 121,

so zreteľom na nariadenie (EÚ) 2024/1263, a najmä na jeho článok 17,

so zreteľom na odporúčanie Komisie,

keďže:

VŠEOBECNÉ ÚVAHY

(1) Zreformovaný rámec správy hospodárskych záležitostí EÚ nadobudol účinnosť 30. apríla 2024. Hlavným prvkom zreformovaného rámca správy hospodárskych záležitostí EÚ je nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1263 o účinnej koordinácii hospodárskych politík a mnohostrannom rozpočtovom dohľade ([1]) spolu so zmeneným nariadením (ES) č. 1467/97 o vykonaní postupu pri nadmernom schodku ([2]) a zmenenou smernicou Rady 2011/85/EÚ o rozpočtových rámcoch členských štátov ([3]). Cieľom tohto rámca je podporovať zdravé a udržateľné verejné financie, udržateľný a inkluzívny rast a odolnosť prostredníctvom reforiem a investícií a predchádzať nadmerným deficitom verejných financií. Podporuje sa ním aj preberanie zodpovednosti zo strany členských štátov s dôraznejším zameraním na strednodobý horizont, sprevádzané účinnejším a koherentnejším presadzovaním pravidiel.

(2) Stredobodom nového rámca správy hospodárskych záležitostí sú národné strednodobé fiškálno-štrukturálne plány, ktoré predkladajú členské štáty Rade a Komisii. Plánmi sa majú dosiahnuť dva ciele: i) zabezpečiť, okrem iného, aby mal verejný dlh na konci obdobia úprav hodnoverne klesajúcu trajektóriu alebo aby zostal na obozretnej úrovni a aby sa deficit verejných financií znížil pod referenčnú hodnotu 3 % HDP a udržal sa v strednodobom horizonte pod touto hodnotou, a ii) zabezpečiť, aby sa zrealizovali reformy a investície reagujúce na hlavné výzvy identifikované v kontexte európskeho semestra a týkajúce sa spoločných priorít EÚ. V každom pláne sa má na tento účel predstaviť strednodobý záväzok k trajektórii vývoja čistých výdavkov ([4]), ktorý účinne stanovuje rozpočtové obmedzenie počas trvania plánu vzťahujúceho sa na štvorročné alebo päťročné obdobie (v závislosti od bežnej dĺžky volebného obdobia v danom členskom štáte). Okrem toho by sa malo v pláne vysvetliť, ako členský štát zabezpečí realizáciu reforiem a investícií reagujúcich na hlavné výzvy identifikované v kontexte európskeho semestra, najmä v odporúčaniach pre jednotlivé krajiny (vrátane odporúčaní týkajúcich sa v príslušných prípadoch postupu pri makroekonomických nerovnováhach), a ako bude v pláne riešiť spoločné priority Únie. Obdobie fiškálnej úpravy sa vzťahuje na obdobie štyroch rokov, ktoré možno predĺžiť najviac o tri roky, ak sa členský štát zaviaže, že zrealizuje súbor príslušných reforiem a investícií, ktoré spĺňajú kritériá stanovené v nariadení (EÚ) 2024/1263.

([1]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1263 z 29. apríla 2024 o účinnej koordinácii hospodárskych politík a mnohostrannom rozpočtovom dohľade a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 1466/97 (Ú. v. EÚ L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj).

([2]) Nariadenie Rady (EÚ) 2024/1264 z 29. apríla 2024, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 1467/97 o urýchľovaní a objasňovaní vykonania postupu pri nadmernom schodku (Ú. v. EÚ L, 2024/1264, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj).

([3]) Smernica Rady (EÚ) 2024/1265 z 29. apríla 2024, ktorou sa mení smernica 2011/85/EÚ o požiadavkách na rozpočtové rámce členských štátov (Ú. v. EÚ L, 2024/1265, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj).

([4]) Ide o čisté výdavky v zmysle vymedzenia v článku 2 nariadenia (EÚ) 2024/1263, t. j. výdavky verejnej správy bez i) úrokových výdavkov, ii) diskrečných príjmových opatrení, iii) výdavkov na programy Únie plne kryté príjmami z fondov Únie, iv) vnútroštátnych výdavkov na spolufinancovanie programov financovaných Úniou, v) cyklických prvkov výdavkov na dávky v nezamestnanosti a vi) jednorazových a iných dočasných opatrení.

(3) Po predložení plánu má Komisia posúdiť, či plán spĺňa požiadavky nariadenia (EÚ) 2024/1263.

(4) Na základe odporúčania Komisie má Rada následne prijať odporúčanie, v ktorom stanoví trajektóriu vývoja čistých výdavkov dotknutého členského štátu a v príslušných prípadoch schváli súbor reformných a investičných záväzkov, ktoré tvoria základ pre predĺženie obdobia fiškálnych úprav.

ÚVAHY TÝKAJÚCE SA NÁRODNÉHO STREDNODOBÉHO FIŠKÁLNO-ŠTRUKTURÁLNEHO PLÁNU SLOVINSKA

(5) Slovinsko svoj národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán predložilo Rade a Komisii 15. októbra 2024. Predložilo ho po predĺžení lehoty stanovenej v článku 36 nariadenia (EÚ) 2024/1263, ku ktorému došlo po dohode s Komisiou vzhľadom na dôvody uvedené Slovinskom.

Postup pred predložením plánu

(6) S cieľom vytvoriť rámec pre dialóg vedúci k predloženiu národných strednodobých fiškálno-štrukturálnych plánov Komisia 21. júna 2024 zaslala Slovinsku referenčnú trajektóriu ([5]) podľa článku 9 nariadenia (EÚ) 2024/1263. Referenčnú trajektóriu Komisia uverejnila 15. októbra 2024 ([6]). Referenčná trajektória sa zakladá na riziku a zabezpečuje, aby mal verejný dlh na konci obdobia fiškálnych úprav a v prípade neprijatia ďalších rozpočtových opatrení po tomto období úprav hodnoverne klesajúcu trajektóriu alebo aby zostal v strednodobom horizonte na obozretnej úrovni a aby sa deficit verejných financií počas obdobia úprav znížil pod úroveň 3 % HDP a udržal sa v strednodobom horizonte pod touto referenčnou hodnotou. Strednodobý horizont je vymedzený ako desaťročné obdobie po skončení obdobia úprav. V súlade s článkami 7 a 8 nariadenia (EÚ) 2024/1263 je referenčná trajektória takisto v súlade s ochranným opatrením týkajúcim sa udržateľnosti dlhovej služby a ochranným opatrením týkajúcim sa odolnosti deficitu. V referenčnej trajektórii Slovinska sa stanovuje, že na základe predpokladov Komisie, ktoré tvoria základ pre predbežné usmernenia zaslané v júni 2024, a vychádzajúc zo štvorročného obdobia úprav by rast čistých výdavkov nemal presahovať hodnoty uvedené v tabuľke 1. To zodpovedá priemernému rastu čistých výdavkov na úrovni 4,4 % za obdobie úprav (2025 – 2028).

Tabuľka 1: Referenčná trajektória, ktorú Komisia poskytla Slovinsku 21. júna 2024

	2025	2026	2027	2028	Priemer 2025 – 2028
Maximálny rast čistých výdavkov (ročný, v %)	4,9	4,5	4,3	4,2	4,4

Zdroj: výpočty Komisie.

(7) V súlade s článkom 12 nariadenia (EÚ) 2024/1263 viedlo Slovinsko v júli a v septembri 2024 s Komisiou technický dialóg. Dialóg bol zameraný na trajektóriu vývoja čistých výdavkov, ktorú plánuje Slovinsko, a na jej východiskové predpoklady, ako aj na plánovanú realizáciu reforiem a investícií reagujúcich na hlavné výzvy identifikované v kontexte európskeho semestra a spoločné priority Únie v oblasti spravodlivej zelenej a digitálnej transformácie, sociálnej a hospodárskej odolnosti, energetickej bezpečnosti a budovania obranných spôsobilostí.

(8) V októbri 2024 sa Slovinsko podľa informácií, ktoré poskytlo vo svojom pláne, zapojilo v súlade s článkom 11 ods. 3 a článkom 36 ods. 1 písm. c) nariadenia (EÚ) 2024/1263 do konzultačného procesu so sociálnymi partnermi a s ďalšími príslušnými zainteresovanými stranami. Podľa informácií, ktoré Slovinsko poskytlo vo svojom pláne, Hospodársky a sociálny výbor a ďalšie príslušné zainteresované strany poskytli pripomienky k návrhu plánu, ako aj k reformám a vyjadrili sa k posudzovaniu potrieb súvisiacich so zelenou transformáciou.

([5]) Predbežné usmernenia zaslané členským štátom a Hospodárskemu a finančnému výboru zahŕňajú trajektórie bez predĺženia obdobia úprav a s predĺžením obdobia úprav (v trvaní 4, resp. 7 rokov). Zahŕňa aj pôvodné hlavné podmienky a východiskové predpoklady použité v rámci, ktorý Komisia stanovila pre strednodobú projekciu verejného dlhu. Referenčná trajektória bola vypočítaná na základe metodiky opísanej v *Monitore udržateľnosti dlhovej služby 2023* vypracovanom Komisiou (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/debt-sustainability-monitor-2023_en). Vychádza z prognózy Európskej komisie z jari 2024 a jej strednodobého predĺženia až do roku 2033, pričom dlhodobý rast HDP a náklady spojené so starnutím obyvateľstva sú v súlade so spoločnou *správou* Komisie a Rady o *starnutí obyvateľstva* z roku 2024 (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/2024-ageing-report-economic-and-budgetary-projections-eu-member-states-2022-2070_en).

([6]) https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/national-medium-term-fiscal-structural-plans_en#slovenia

(9) Slovinská fiškálna rada vydala stanovisko k plánu 21. októbra. Fiškálna rada vypracovala vlastné prognózy verejných financií s cieľom posúdiť riziká pre záväzky vyplývajúce z plánu. Dospela k záveru, že odchýlky od predpokladanej trajektórie vývoja salda verejných financií a verejného dlhu by sa mohli prejaviť najmä v druhej časti obdobia úprav v dôsledku zvýšených výdavkov súvisiacich s odmeňovaním zamestnancov verejnej správy a výdavkov v oblasti zdravotnej starostlivosti. Fiškálna rada uviedla, že na splnenie záväzkov vyplývajúcich z plánu sú potrebné ďalšie kompenzačné opatrenia.

(10) Návrh plánu bol 4. októbra 2024 prerokovaný v národnom parlamente. Následne ho 10. októbra 2024 prijala vláda.

Iné súvisiace procesy

(11) Slovinsko predložilo 15. októbra 2024 svoj návrh rozpočtového plánu na rok 2025. Komisia prijala stanovisko k tomuto návrhu rozpočtového plánu dňa 26. novembra 2024 ([7]).

(12) Rada 21. októbra 2024 adresovala Slovinsku súbor odporúčaní v kontexte európskeho semestra ([8]).

ZHRNUTIE PLÁNU A JEHO POSÚDENIE KOMISIOU

(13) V súlade s článkom 16 nariadenia (EÚ) 2024/1263 Komisia posúdila plán takto:

Kontext: makroekonomická a fiškálna situácia a výhľad

(14) Hospodárska činnosť v Slovinsku sa v roku 2023 zvýšila o 2,1 % najmä vďaka domácemu dopytu a čistému vývozu. V dôsledku znižovania zásob sa však rast HDP znížil o 1,5 percentuálneho bodu. Podľa prognózy Európskej komisie z jesene 2024 sa očakáva, že hospodárstvo zaznamená v roku 2024 rast vo výške 1,4 % podporený súkromnou a verejnou spotrebou a zvyšovaním zásob, a to napriek negatívnemu príspevku čistého vývozu. V roku 2025 sa má reálny HDP zvýšiť o 2,5 %, keďže sa predpokladá, že súkromná spotreba bude naďalej výrazne rásť, a rast investícií sa má zrýchliť. V roku 2026 sa očakáva nárast reálneho HDP o 2,6 %, keďže podľa prognózy majú súkromná a verejná spotreba a investície naďalej rásť. Počas prognózovaného obdobia (t. j. 2024 – 2026) sa očakáva mierne zníženie rastu potenciálneho HDP v Slovinsku z 2,6 % v roku 2023 na 2,5 % v roku 2026, čo má byť spôsobené nižším príspevkom práce. Miera nezamestnanosti bola v roku 2023 na úrovni 3,7 % a Komisia predpokladá, že v roku 2024 dosiahne úroveň 3,5 %, v roku 2025 úroveň 3,6 % a v roku 2026 dosiahne 3,6 %. Predpokladá sa, že inflácia (deflátor HDP) sa v roku 2024 zníži zo 7,2 % zaznamenaných v roku 2023 na 2,1 % a že v roku 2025 dosiahne 3,2 % a v roku 2026 dosiahne 2,1 %.

(15) Pokiaľ ide o fiškálny vývoj, deficit verejných financií Slovinska v roku 2023 predstavoval 2,6 % HDP. Podľa prognózy Európskej komisie z jesene 2024 sa predpokladá, že v roku 2024 dosiahne 2,4 % HDP, pričom v roku 2025 sa ďalej zníži na 2,1 % HDP a v roku 2026 sa za predpokladu nezmenenej politiky ustáli na 2,1 %. Prognóza Európskej komisie z jesene 2024 zahŕňa návrh rozpočtu Slovinska na rok 2025, ktorý vláda predložila národnému parlamentu v septembri. Verejný dlh dosahoval na konci roka 2023 úroveň 68,4 % HDP. Podľa prognózy Európskej komisie z jesene 2024 sa má miera zadlženosti na konci roka 2024 znížiť na 67,1 % HDP. Predpokladá sa, že na konci roka 2025 ešte klesne na úroveň 64,4 % a na konci roka 2026 na úroveň 63,1 % HDP. Vo fiškálnej prognóze Komisie sa záväzky uvedené v strednodobých plánoch nezohľadňujú, pokiaľ nie sú podložené dôveryhodne oznámenými a dostatočne špecifikovanými konkrétnymi opatreniami v príslušných oblastiach politiky.

Trajektória vývoja čistých výdavkov a hlavné makroekonomické predpoklady v pláne

(16) Národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán Slovinska sa vzťahuje na obdobie 2025 – 2028 a predstavuje fiškálne úpravy v priebehu štyroch rokov.

(17) Plán obsahuje všetky informácie požadované podľa článku 13 nariadenia (EÚ) 2024/1263.

(18) Plán sa zaväzuje k trajektórii vývoja čistých výdavkov uvedenej v tabuľke 2, ktorá zodpovedá priemernému rastu čistých výdavkov vo výške 4,5 % v priebehu rokov 2025 – 2028. Priemerný rast čistých výdavkov uvedený v pláne počas obdobia úprav (2025 – 2028) je vyšší než referenčná trajektória, ktorú Komisia predložila 21. júna 2024. V pláne sa predpokladá, že rast potenciálneho HDP sa bude postupne znižovať, a to z 2,9 % v roku 2024 na 2,1 %

([7]) Stanovisko Komisie k návrhu rozpočtového plánu Slovinska, 26.11.2024, C(2024) 9064 final.
([8]) Odporúčanie Rady z 21. októbra 2024 k hospodárskej politike, rozpočtovej politike, politike zamestnanosti a štrukturálnej politike Slovinska.

v roku 2028. Okrem toho sa v pláne očakáva, že miera rastu deflátora HDP sa zvýši z 3,0 % v roku 2024 na 3,7 % v roku 2025 a následne klesne na 2,9 % v roku 2026 a 2,8 % v roku 2028.

Tabuľka 2: Trajektória vývoja čistých výdavkov a hlavné predpoklady v pláne Slovinska

	2024	2025	2026	2027	2028	Priemer za obdobie platnosti plánu 2025 – 2028
Rast čistých výdavkov (ročný, v %)	6,2	5,6	4,4	4,1	4,0	4,5
Rast čistých výdavkov (kumulatívny, od východiskového roka 2023, v %)	6,2	12,1	17,0	21,8	26,6	neuvádza sa
Rast potenciálneho HDP (%)	2,9	2,8	2,4	2,2	2,1	2,4
Inflácia (rast deflátora HDP) (%)	3,0	3,7	2,9	2,9	2,8	3,1

Zdroj: strednodobý fiškálno-štrukturálny plán Slovinska a výpočty Komisie.

Vplyv záväzkov uvedených v pláne, ktoré sa týkajú čistých výdavkov, na verejný dlh

(19) Ak sa trajektória vývoja čistých výdavkov, ku ktorej sa Slovinsko zaviazalo v pláne, a východiskové predpoklady naplnia, verejný dlh by sa podľa plánu postupne znižoval zo 67,5 % v roku 2024 na 61,2 % HDP na konci obdobia úprav (2028), ako sa uvádza v nasledujúcej tabuľke. Po úprave bude miera zadlženosti v strednodobom horizonte (t. j. do roku 2038) podľa plánu klesať až do roku 2035 a dosiahne úroveň 54,5 % HDP. Potom by sa do roku 2038 pomaly zvyšovala na úroveň 55,6 % HDP.

Tabuľka 3: Vývoj verejného dlhu a salda verejných financií v pláne Slovinska

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2038
Verejný dlh (% HDP)	68,4	67,5	65,4	64,2	62,8	61,2	55,6
Saldo verejných financií (% HDP)	- 2,6	- 2,9	- 2,6	- 1,9	- 1,6	- 1,2	- 2,8

Zdroj: strednodobý fiškálno-štrukturálny plán Slovinska

Podľa plánu by sa tak verejný dlh v strednodobom horizonte dostal pod referenčnú hodnotu 60 % HDP stanovenú v zmluve. Na základe predpokladov plánu je to hodnoverné, keďže sa predpokladá, že dlh bude do 2038 nižší ako 60 % HDP podľa všetkých deterministických záťažových testov analýzy udržateľnosti dlhovej služby vypracovanej Komisiou. Na základe záväzkov v príslušných oblastiach politiky a makroekonomických predpokladov plánu je preto trajektória vývoja čistých výdavkov uvedená v pláne v súlade s požiadavkou na dlh stanovenou v článku 6 písm. a) a článku 16 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2024/1263.

Vplyv záväzkov uvedených v pláne, ktoré sa týkajú čistých výdavkov, na saldo verejných financií

(20) Na základe trajektórie vývoja čistých výdavkov a predpokladov uvedených v pláne by sa deficit verejných financií postupne znižoval z 2,9 % HDP v roku 2024 na 1,2 % HDP v roku 2028. Podľa plánu by tak saldo verejných financií nepresiahlo referenčnú hodnotu 3 % HDP na konci obdobia úprav v roku 2028. Okrem toho počas desiatich rokov nasledujúcich po období úprav (t. j. do 2038) by deficit verejných financií nepresiahol 3 % HDP. Na základe

záväzkov v príslušných oblastiach politiky a makroekonomických predpokladov uvedených v pláne je preto trajektória vývoja čistých výdavkov uvedená v pláne v súlade s požiadavkou na deficit stanovenou v článku 6 písm. b) a článku 16 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2024/1263.

Časový profil fiškálnej úpravy

(21) Časový profil fiškálnej úpravy meraný ako zmena štrukturálneho primárneho salda, ako sa opisuje v pláne, je lineárny, ako sa vyžaduje v článku 6 písm. c) nariadenia (EÚ) 2024/1263. Na základe záväzkov v príslušných oblastiach politiky a makroekonomických predpokladov plánu je preto trajektória vývoja čistých výdavkov uvedená v pláne v súlade s ochrannou doložkou zakazujúcou odloženie úsilia, ako sa stanovuje v článku 6 písm. c), a s prechodným ustanovením uvedeným v článku 36 ods. 1 písm. e) nariadenia (EÚ) 2024/1263.

Tabuľka 4: Vývoj štrukturálneho primárneho salda v pláne Slovinska

	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Štrukturálne primárne saldo (v % HDP)	- 1,8	- 1,3	- 0,9	- 0,4	0,0	0,5
Zmena štrukturálneho primárneho salda (percentuálne body)	neuvá-dza sa	0,5	0,4	0,4	0,4	0,4

Zdroj: strednodobý fiškálno-štrukturálny plán Slovinska

Súlad plánu s ochranným opatrením týkajúcim sa odolnosti deficitu

(22) V súlade s článkom 8 nariadenia (EÚ) 2024/1263 by ročná úprava štrukturálneho primárneho salda nemala byť nižšia ako 0,4 percentuálneho bodu HDP, ak štrukturálny deficit zostal v predchádzajúcom roku nad úrovňou 1,5 % HDP, aby sa dosiahla spoločná rezerva odolnosti v štrukturálnom vyjadrení na úrovni 1,5 % HDP. Ročná fiškálna úprava, ktorá vyplýva zo záväzkov v príslušnej oblasti politiky a makroekonomických predpokladov uvedených v pláne, predstavuje 0,4 % HDP počas celého obdobia úprav. Na základe záväzkov v príslušných oblastiach politiky a makroekonomických predpokladov plánu je preto trajektória vývoja čistých výdavkov uvedená v pláne v súlade s ochranným opatrením týkajúcim sa odolnosti deficitu.

Súlad plánu s ochranným opatrením týkajúcim sa udržateľnosti dlhovej služby

(23) Keď podľa plánu verejný dlh dosiahne v období úprav úroveň 60 % až 90 % HDP, v súlade s článkom 7 nariadenia (EÚ) 2024/1263 musí miera zadlženosti v priemere klesnúť minimálne o 0,5 percentuálneho bodu ročne, kým neklesne pod 60 %. Tento priemerný pokles sa vypočíta za obdobie rokov 2024 – 2028 a rovná sa 1,6 percentuálneho bodu (pozri tabuľku 3). Na základe záväzkov v príslušných oblastiach politiky a makroekonomických predpokladov plánu je preto trajektória vývoja čistých výdavkov uvedená v pláne v súlade s ochranným opatrením týkajúcim sa udržateľnosti dlhovej služby.

Makroekonomické a fiškálne predpoklady plánu

(24) Plán vychádza zo súboru predpokladov, ktoré sa líšia od predpokladov Komisie zaslaných Slovinsku 21. júna 2024. Konkrétne sa v pláne používajú rôzne predpoklady pre osem premenných, a to aktualizované historické údaje, východiskový bod v roku 2024 (vrátane primárneho deficitu a podielu primárnych výdavkov v roku 2024), rast potenciálneho HDP, rast deflátora HDP, rast reálneho HDP, úrokové sadzby, zosúladenie dlhu a deficitu a jednorazové opatrenia. Tieto rozdiely v predpokladoch treba dôkladne posúdiť s cieľom zabezpečiť, aby boli podložené spoľahlivými ekonomickými argumentmi založenými na údajoch, najmä preto, že priemerný rast čistých výdavkov v pláne je vyšší ako v referenčnej trajektórii. Ďalej v texte sú uvedené rozdiely v predpokladoch, ktoré majú najväčší vplyv na priemerný rast čistých výdavkov, pričom sa každý rozdiel v predpokladoch posudzuje samostatne.

— V pláne sa predpokladá nižší rast potenciálneho HDP v priemere o 0,1 percentuálneho bodu od roku 2024 do roku 2033 na základe aktualizovaných modelových výpočtov, v ktorých sa zohľadňujú revidované a nové údaje v porovnaní s predpokladmi, z ktorých vychádza referenčná trajektória. Tento predpoklad je opatrný, a preto je riadne odôvodnený. Prispieva k tomu, že priemerný rast čistých výdavkov v pláne je počas obdobia úprav nižší ako podľa predpokladov Komisie.

— V pláne sa predpokladá, že deflátor HDP na rok 2025 bude v porovnaní s predpokladmi, z ktorých vychádza referenčná trajektória, výrazne vyšší, zatiaľ čo rast deflátora v ostatných rokoch obdobia úprav zostane v súlade s rastom podľa referenčnej trajektórie. V pláne sa využívajú aj aktualizované údaje založené na očakávaniach trhu. To prispieva k tomu, že priemerný rast čistých výdavkov v pláne je počas obdobia úprav vyšší ako podľa predpokladov Komisie. Predpokladá sa, že deflátor HDP sa v roku 2025 v porovnaní s rokom 2024 zvýši, keďže sa začne reforma miezd vo verejnom sektore a vzhľadom na predpokladanú vyššiu infláciu v roku 2025. Predpokladá sa, že inflácia sa zvýši v dôsledku zrušenia zostávajúcich opatrení na zmiernenie vplyvu vysokých cien energie (opätovné zavedenie príspevku na podporu výroby elektriny z obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby), ako aj dodatočného zdanenia nápojov (napr. alkoholických nápojov a nápojov s pridaným cukrom). Tento predpoklad zahŕňa najnovšie politické rozhodnutia a najnovšie údaje, a preto sa považuje za riadne odôvodnený.

Zvyšné rozdiely nemajú veľký vplyv na priemerný rast čistých výdavkov v porovnaní s predpokladmi Komisie. Celkovo všetky rozdiely v predpokladoch spolu vedú k priemernému rastu čistých výdavkov v pláne, ktorý je vyšší ako referenčná trajektória. Na základe tohto hodnotenie plán spĺňa požiadavky podľa článku 13 písm. b) nariadenia (EÚ) 2024/1263. Komisia zohľadní uvedené posúdenie predpokladov plánu pri svojich budúcich posúdeniach súladu s týmto odporúčaním.

Fiškálna stratégia plánu

(25) Podľa orientačnej fiškálnej stratégie uvedenej v pláne sa záväzky, ktoré sa vzťahujú na čisté výdavky, splnia obmedzovaním výdavkov a diskrečným zvyšovaním príjmov. Na rok 2025 sa v pláne uvádza nový povinný príspevok na dlhodobú starostlivosť, ktorý sa bude vyberať od 1. júla 2025, vyššia daň z emisií CO2, vyššie zdanenie alkoholických nápojov a nápojov s pridaným cukrom a zrušenie zostávajúcich opatrení na zmiernenie vplyvu vysokých cien energie. Príjmy budú čiastočne kompenzované potenciálnym zvýšením výdavkov vyplývajúcim z reformy miezd vo verejnom sektore, ktorá sa má postupne zaviesť v rokoch 2025 – 2028. V pláne sa uvádza, že útvar vnútorného auditu verejných financií na ministerstve financií začne v roku 2025 riešiť nedostatky súčasného vnútorného auditu verejných financií. Okrem toho sa v roku 2026 a po ňom v pláne počíta s ďalšími daňovými opatreniami, dôchodkovou reformou a reformou dlhodobej starostlivosti, ako aj reformou zdravotníctva. Reforma dôchodkového systému, zdravotníctva a dlhodobej starostlivosti a reforma miezd vo verejnom sektore sú zahrnuté do plánu obnovy a odolnosti. Vláda súhlasila s návrhom zmien právnych predpisov v oblasti dôchodkov a v súčasnosti vedie konzultácie so sociálnymi partnermi. Reforma dlhodobej starostlivosti bola prijatá a postupne sa zavádza, pričom nový povinný príspevok nadobudne účinnosť v roku 2025. Špecifikácia politických opatrení, ktoré sa majú prijať, sa potvrdí alebo upraví a vyčísli v ročných rozpočtoch. Zároveň existujú riziká, pokiaľ ide o vykonávanie orientačnej fiškálnej stratégie uvedenej v pláne, ktoré vyplývajú z prekročenia výdavkov súvisiaceho s prebiehajúcimi reformami mzdového systému vo verejnom sektore, reformami dlhodobej starostlivosti a zdravotníctva, ako aj s veľkými investičnými projektmi. V návrhu rozpočtového plánu na rok 2025 sa okrem toho uvádzajú opatrenia, ktorými sa dosiahne splnenie záväzku čistých výdavkov na rok 2025 ([9]).

Reforma a investície, ktoré reagujú na hlavné výzvy identifikované v kontexte európskeho semestra, a najmä v odporúčaniach pre jednotlivé krajiny, a riešia spoločné priority Únie.

(26) V pláne sa opisujú zámery týkajúce sa reforiem a investícií s cieľom reagovať na hlavné výzvy identifikované v kontexte európskeho semestra, najmä v odporúčaniach pre jednotlivé krajiny, a s cieľom riešiť spoločné priority EÚ. Plán zahŕňa sedem komplexných reforiem (dôchodková reforma, reforma zdravotníctva, reforma dlhodobej starostlivosti, reforma mzdového systému vo verejnom sektore, bytová politika, zmeny v oblasti vzdelávania a daňové zmeny). Plán zahŕňa aj opatrenia v iných oblastiach, napríklad opatrenia na zvyšovanie produktivity, na dosiahnutie zelenej a digitálnej transformácie. Plán zahŕňa viac ako 40 reforiem a investícií.

(27) Pokiaľ ide o spoločnú prioritu spočívajúcu v spravodlivej zelenej a digitálnej transformácii vrátane cieľov v oblasti klímy stanovených v nariadení (EÚ) 2021/1119, plán obsahuje niekoľko legislatívnych a nelegislatívnych aktov. Okrem iného sa pripravuje zákon o klíme, ktorého cieľom je riešiť zmenu klímy a dosiahnuť klimatickú neutralitu Slovinska do roku 2045. V tejto súvislosti Slovinsko plánuje posilniť opatrenia zamerané na boj proti zmene klímy a klimatickým katastrofám so zameraním na povodne. Viaceré investície sa zameriavajú na podporu obehového hospodárstva, a to zvýšením efektívneho využívania zdrojov, podporou ekologických inovácií a zlepšením odpadového hospodárstva. Stratégia rozvoja dopravy do roku 2030 sa zameriava na komplexné plánovanie

([9]) Pozri stanovisko Komisie k návrhu rozpočtového plánu Slovinska, 26.11.2024, C(2024) 9064 final.

udržateľnej dopravy a mobility. Slovinsko realizuje ciele definované v stratégii digitálnej transformácie do roku 2030, ktoré sa odrážajú aj v národnom strategickom pláne pre digitálne desaťročie do roku 2030. Patria sem opatrenia v oblasti pripojenia z plánu rozvoja gigabitovej infraštruktúry do roku 2030, v oblasti vyspelých digitálnych technológií a infraštruktúry a digitálnej transformácie podnikov a digitálnych zručností (napr. zákon o podpore digitálnej integrácie). Vykonáva sa niekoľko strategických dokumentov, ako napríklad Plán gigabitovej infraštruktúry 2030, Stratégia digitálnej transformácie hospodárstva 2030 a Stratégia digitálnych verejných služieb 2030. Viaceré z opatrení podporovaných z plánu obnovy a odolnosti a fondov politiky súdržnosti sa predkladajú aj ako opatrenia určené na plnenie spoločnej priority spočívajúcej v spravodlivej zelenej a digitálnej transformácii. Napríklad k nim patrí digitálna transformácia hospodárstva (podnikov a priemyslu), ekologizácia vzdelávacej infraštruktúry v Slovinsku, komplexná transformácia ekologického a digitálneho vzdelávania a zvýšenie kapacity železničnej infraštruktúry. Cieľom reforiem a investícií zahrnutých do plánu je plniť odporúčania pre Slovinsko na roky 2019 a 2020 s cieľom zamerať hospodársku politiku súvisiacu s investíciami na výskum a inovácie, prechod na nízkouhlíkové hospodárstvo, udržateľnú dopravu, ako sú železnice, a environmentálnu infraštruktúru s prihliadnutím na regionálne rozdiely; plniť odporúčanie pre Slovinsko na rok 2020 týkajúce sa podpory digitálnych kapacít podnikov a posilnenia digitálnych zručností, elektronického obchodu a elektronického zdravotníctva a plniť odporúčanie pre Slovinsko na rok 2022 týkajúce sa zvýšenia verejných investícií do zelenej a digitálnej transformácie.

(28) Pokiaľ ide o spoločnú prioritu spočívajúcu v sociálnej a hospodárskej odolnosti vrátane Európskeho piliera sociálnych práv, plán obsahuje niekoľko legislatívnych a nelegislatívnych aktov. Hlavnými predloženými opatreniami sú dôchodková reforma, reforma zdravotnej starostlivosti a reforma dlhodobej starostlivosti. V pláne sa uvádza, že dôchodkovou reformou sa zabezpečí udržateľnosť dôchodkového systému a primeraná úroveň dôchodkov a reformu doplnia ďalšie opatrenia na trhu práce s cieľom zvýšiť účasť najmä starších pracovníkov. V pláne sa opisuje niekoľko politických opatrení a investícií prijatých a plánovaných v oblasti vzdelávania, zručností a celoživotného vzdelávania a odkazuje sa v ňom na prípravu akčného plánu na zvýšenie produktivity a konkurencieschopnosti. Medzi ďalšie opatrenia patrí stratégia rozvoja kapitálového trhu v Slovinsku v rokoch 2023 – 2030. Plán zahŕňa aj prijatie stratégie Slovinska pre startupy. Cieľom zmien vo financovaní vedecko-výskumných a inovačných činností je zvýšiť investície do výskumu a vývoja na 3,5 % HDP do roku 2030. Plán zahŕňa plánované politické opatrenia týkajúce sa cenovej dostupnosti bývania. Viaceré opatrenia podporované v rámci plánu obnovy a odolnosti a politiky súdržnosti EÚ vrátane opatrení v rámci piliera III Fondu na spravodlivú transformáciu sú zacielené aj na plnenie spoločnej priority spočívajúcej v sociálnej a hospodárskej odolnosti, ako je napríklad posilnenie fondu nájomného bývania, účinná liečba prenosných ochorení, rýchlejší vstup mladých ľudí na trh práce a štrukturálne opatrenia na posilnenie odolnosti trhu práce, zabezpečenie kvalifikovanej pracovnej sily a riešenie nedostatku pracovných síl. Na uľahčenie a urýchlenie integrácie zahraničných pracovníkov do trhu práce a spoločnosti bolo prijatých alebo plánovaných niekoľko opatrení. Účelom reforiem a investícií zahrnutých do plánu je plniť odporúčania pre Slovinsko na roky 2019 a 2024 s cieľom zabezpečiť dlhodobú udržateľnosť a primeranosť dôchodkového systému; odporúčanie pre Slovinsko na rok 2019 s cieľom zvýšiť zamestnateľnosť nízkokvalifikovaných a starších pracovníkov; odporúčanie pre Slovinsko na rok 2019 s cieľom zlepšiť súťaž, profesionalizáciu a nezávislý dohľad vo verejnom obstarávaní (plnené prostredníctvom plánu obnovy a odolnosti); odporúčanie pre Slovinsko na rok 2020 s cieľom posilniť režimy skráteného pracovného času a pružné formy organizácie práce a zabezpečiť, aby tieto opatrenia poskytovali primeranú ochranu neštandardných pracovníkov; odporúčania pre Slovinsko na roky 2019, 2020, 2022, 2023 a 2024 s cieľom zabezpečiť odolnosť a dlhodobú udržateľnosť systému zdravotnej starostlivosti a dlhodobej starostlivosti; odporúčania pre Slovinsko na roky 2022, 2023 a 2024 s cieľom preorientovať daňové príjmy na udržateľnejšie zdroje, ktoré viac podporujú rast; odporúčania pre Slovinsko na roky 2019, 2020 a 2024, pokiaľ ide o zakladanie rýchlo rastúcich spoločností zlepšením podmienok pre investície do rizikového kapitálu a pre inštitucionálnych investorov, zabezpečiť likviditu a financovanie pre podniky a podporovať rozvoj kapitálových trhov a zlepšiť podnikateľské prostredie a odporúčanie pre Slovinsko na rok 2024 s cieľom posilniť konkurencieschopnosť ďalším zvyšovaním úrovne zručností.

(29) Pokiaľ ide o spoločnú prioritu spočívajúcu v energetickej bezpečnosti, plán obsahuje niekoľko legislatívnych a nelegislatívnych aktov. Okrem iných aktov sa v pláne odkazuje na prijatý zákon o energetike a spomedzi tých, ktoré sa ešte pripravujú, na konečné znenie aktualizovaného národného energetického a klimatického plánu (NEKP) a zákon o reštrukturalizácii bane Velenje. Viaceré opatrenia podporované v rámci plánu obnovy a odolnosti, najmä komponent REPowerEU a Fond na spravodlivú transformáciu v rámci politiky súdržnosti EÚ, takisto prispievajú k spoločnej priorite spočívajúcej v energetickej bezpečnosti, napríklad posilnením distribučnej siete elektrickej energie a plánovaním a financovaním energetickej obnovy budov vo verejnom sektore a zavádzaním infraštruktúry pre alternatívne palivá. Účelom reforiem a investícií zahrnutých do plánu je plniť odporúčania pre Slovinsko na roky 2022 a 2023 s cieľom znížiť celkovú závislosť od fosílnych palív urýchlením zavádzania obnoviteľných

zdrojov energie a zintenzívniť vykonávanie opatrení v oblasti energetickej efektívnosti a odporúčania pre Slovinsko na roky 2022 a 2023 s cieľom podporiť elektrifikáciu v odvetví dopravy.

(30) Pokiaľ ide o spoločnú prioritu v podobe obranných spôsobilostiach, plán zahŕňa prijatý zákon o poskytovaní investičných prostriedkov pre slovinskú armádu na obdobie rokov 2021 až 2026, v ktorom je pre armádu vyčlenených 780 miliónov EUR.

(31) V pláne sa uvádzajú informácie o súlade a vo vhodných prípadoch komplementarite s fondmi politiky súdržnosti EÚ, ako aj s plánom obnovy a odolnosti Slovinska. V pláne sa uvádza niekoľko politík, ktoré sú podporované prostredníctvom plánu obnovy a odolnosti a fondov politiky súdržnosti EÚ. Okrem toho plán obsahuje tabuľky zhody týkajúce sa toho, ktoré oblasti politiky financované z programu európskej politiky súdržnosti na roky 2021 – 2027 sa týkajú ktorých odporúčaní pre Slovinsko.

(32) V pláne sa uvádza prehľad potrieb Slovinska v oblasti verejných investícií z hľadiska spoločných priorít EÚ. Pokiaľ ide o spoločnú prioritu spočívajúcu v spravodlivej zelenej a digitálnej transformácii vrátane cieľov v oblasti klímy, v pláne sa identifikujú investičné potreby v súvislosti s efektívnym využívaním energie, dopravnou infraštruktúrou (železnice) a udržateľnou mobilitou. Tá zahŕňa infraštruktúru pre cyklistov, multimodálne uzly, ako aj zlepšenú infraštruktúru verejnej dopravy a infraštruktúru pre chodcov. Pokiaľ ide o spoločnú prioritu spočívajúcu v sociálnej a hospodárskej odolnosti vrátane Európskeho piliera sociálnych práv, v pláne sa identifikujú investičné potreby v oblasti zdravotnej starostlivosti, dlhodobej starostlivosti a politiky bývania. Pokiaľ ide o spoločnú prioritu spočívajúcu v energetickej bezpečnosti, v pláne sa identifikujú investičné potreby v oblasti prepojenia energetických systémov a sietí, výrobných kapacít (solárne elektrárne) a spravodlivej transformácie uhoľných regiónov. Cieľom plánu je prispieť k plneniu potrieb Slovinska v oblasti verejných investícií, ktoré súvisia so spoločnými prioritami EÚ. Pokiaľ ide o spoločnú prioritu spočívajúcu v obranných spôsobilostiach, v pláne sa identifikujú investičné potreby v oblasti bojových spôsobilostí a ich podpory, logistiky, vojenskej infraštruktúry a kapacít na velenie a riadenie. Podľa plánu sa v Uznesení o všeobecnom dlhodobom programe rozvoja a vyzbrojenia ozbrojených síl Slovinska do roku 2040 plánuje dosiahnuť do roku 2030 výdavky na obranu na úrovni 2 % HDP v súlade so záväzkami NATO. Na investície sa plánuje vyčleniť 20 % výdavkov na obranu.

Záver posúdenia Komisie

(33) Komisia celkovo zastáva názor, že plán Slovinska spĺňa požiadavky nariadenia (EÚ) 2024/1263.

CELKOVÝ ZÁVER RADY

(34) Rada víta strednodobý fiškálno-štrukturálny plán Slovinska a domnieva sa, že jeho úplné vykonávanie by prispelo k zabezpečeniu zdravých verejných financií a podpore udržateľnosti verejného dlhu, ako aj udržateľného a inkluzívneho rastu.

(35) Rada berie na vedomie posúdenie plánu zo strany Komisie. Rada však vyzýva Komisiu, aby predložila svoje posúdenie budúcich plánov v samostatnom dokumente, ktorý neobsahuje odporúčania Komisie na odporúčania Rady.

(36) Rada berie na vedomie posúdenie Komisie týkajúce sa trajektórie vývoja čistých výdavkov a hlavných makroekonomických predpokladov v pláne, a to aj vo vzťahu k predchádzajúcim usmerneniam Komisie, ako aj dôsledky trajektórie vývoja čistých výdavkov uvedených v pláne pre deficit verejných financií a verejný dlh. Rada berie na vedomie posúdenie Komisie, že makroekonomické a fiškálne predpoklady, hoci sa v niektorých prípadoch líšia od predpokladov Komisie, vrátane zohľadnenia aktualizovaných makroekonomických a fiškálnych údajov, sú celkovo riadne odôvodnené a podložené spoľahlivými hospodárskymi argumentmi. Rada berie na vedomie širokú fiškálnu stratégiu plánu a riziká ohrozujúce výhľad, ktoré by mohli ovplyvniť naplnenie makroekonomického scenára a východiskové predpoklady a plnenie trajektórie vývoja čistých výdavkov plánu. Rada osobitne víta aj skutočnosť, že relevantné zainteresované strany sa pred predložením plánu zapojili do spolupráce na vnútroštátnej úrovni. Rada tiež konštatuje, že geopolitické riziká môžu vyvíjať tlak na výdavky na obranu.

(37) Rada očakáva, že Slovinsko bude pripravené upraviť svoju fiškálnu stratégiu podľa potreby s cieľom zabezpečiť dodržanie trajektórie vývoja čistých výdavkov. Rada sa rozhodla pozorne monitorovať hospodársky a fiškálny vývoj vrátane vývoja, z ktorého vychádza scenár plánu.

(38) Rada sa domnieva, že ďalšie rokovania s cieľom dosiahnuť spoločnú dohodu o vplyvoch kumulatívnych mier rastu čistých výdavkov na každoročný dohľad by sa mali uskutočniť včas pred ďalším kolom fiškálneho dohľadu.

(39) Rada berie na vedomie opis Komisie týkajúci sa reforiem a investičných potrieb a zámerov, ktoré reagujú na hlavné výzvy identifikované v kontexte európskeho semestra, a zdôrazňuje, že je dôležité zabezpečiť realizáciu takýchto reforiem a investícií. Rada na základe správ predložených Komisiou posúdi takéto reformy a investície a bude monitorovať ich vykonávanie v rámci európskeho semestra.

(40) Rada so záujmom očakáva výročné správy Slovinska o pokroku, ktoré majú obsahovať najmä informácie o pokroku pri implementácii trajektórie vývoja čistých výdavkov stanovenej Radou a pri vykonávaní širších reforiem a investícií v kontexte európskeho semestra.

(41) V súlade s článkom 17 nariadenia (EÚ) 2024/1263 by Rada mala Slovinsku odporučiť trajektóriu vývoja čistých výdavkov, ako sa stanovuje v pláne,

TÝMTO ODPORÚČA Slovinsku:

1. zabezpečiť, aby rast čistých výdavkov nepresiahol maximálne hodnoty stanovené v prílohe I k tomuto odporúčaniu.

V Bruseli 21. januára 2025

Za Radu

predseda

A. DOMAŃSKI

PRÍLOHA I

Maximálne miery rastu čistých výdavkov
(ročná a kumulatívna miera rastu, v nominálnom vyjadrení)

Slovinsko

Roky		2025	2026	2027	2028
Miera rastu (%)	ročná	5,6	4,4	4,1	4,0
	kumulatívna (*)	12,1	17,0	21,8	26,6

(*) Kumulatívne miery rastu sa vypočítajú vo vzťahu k základnému roku 2023. Kumulatívne miery rastu sa používajú pri ročnom monitorovaní súladu *ex post*na kontrolnom účte.